

Prof. Stanisław Radowicki
Kierownik Kliniki

II Klinika Położnictwa i Ginekologii

Klinika Endokrynologii Ginekologicznej

nazwa w 2008 r.

pierwsza nazwa – Zakład Endokrynologii Ginekologicznej

W roku 1974 na bazie istniejącego wcześniej Zakładu Endokrynologii Ginekologicznej powstała Klinika Endokrynologii Ginekologicznej (jako druga w kraju) i weszła w skład Instytutu Położnictwa i Ginekologii Akademii Medycznej. Pierwszym jej Kierownikiem był dr hab. n. med. Jerzy Teter (ryc. 1). Był on jednym z pionierów badań nad układem hormonalnym narządu rodnej kobiety, głównie na podstawie badań cytohormonalnych.

Dr hab. n. med. Jerzy Teter urodził się w Radomsku w 1912 r. W 1931 r. wstąpił do Szkoły Podchorążych Sanitarnych w Warszawie, a następnie studiował na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Warszawskiego, uzyskując dyplom lekarza w 1938 r. Staż podyplomowy odbył w Centrum Wyszkożenia Sanitarnego – Szpital Ujazdowski. Jako lekarz pułkowy X Pułku Piechoty został internowany na Litwie. Po powrocie z internowania w latach 1941-1944 pracował w Warszawie (prof. A. Czyżewicz) w Klinice Położnictwa i Chorób Kobiety przy pl. Starynkiewicza. W okresie powstania warszawskiego kierował szpitalem polowym. Po kapitulacji powstania wywieziony z transportem rannych do Niemiec. Po powrocie do kraju w 1946 r. Jerzy Teter został zatrudniony w Zakładzie Endokrynologii w Łodzi (prof. A. Ber), a następnie przeszedł do pracy u prof. W. Sowińskiego w Klinice Chorób Kobiety w Łodzi. Na podstawie pracy doktorskiej pt. *Obraz cytologiczny wydzieliny pochwowej w prawidłowym cyklu jajnikowym u kobiet* uzyskał w roku 1949 stopień doktora nauk medycznych. Tytuł docenta otrzymał w 1955 r. na podstawie rozprawy naukowej pt. *Znaczenie raka płaskonabłonkowego szyjki macicy*.

W roku 1956 rozpoczął pracę w I Klinice Położnictwa i Chorób Kobiety Akademii Medycznej w Warszawie pod kierunkiem prof. A. Czyżewicza, a następnie prof. T. Bulskiego. W 1964 r. zorganizował i kierował Zakładem Endokrynologii Klinicznej Akademii Medycznej, który w 1973 r. został przekształcony w Klinikę Endokrynologii Klinicznej Akademii Medycznej w Warszawie. Jednostką tą kierował do chwili przejścia na emeryturę, to jest do 1986 r.

Główne zainteresowania naukowe prof. Jerzego Tetera dotyczyły patogenezы, diagnostyki i leczenia schorzeń układu hormonalnego u kobiet. Jest autorem podręczników z zakresu endokrynologii ginekologicznej. Profesor Jerzy Teter stworzył podstawy rozwoju endokrynologii ginekologicznej w Polsce, propagując i rozwijając nowoczesne metody oceny biologicznego działania hormonów u kobiet (badania cytohormonalne). Drugim nurtem jego działalności naukowej są zagadnienia chorób nowotworowych układu rodnegо u kobiet. Był zwolennikiem i propagatorem stosowania hormonalnej terapii zastępczej u kobiet w okresie menopauzy. Jest autorem lub współautorem ponad 350 publikacji i doniesień naukowych. Został odznaczony Krzyżem Zasługi i Krzyżem Odrodzenia Polski. Zmarł w 1993 r.

Po przejściu na emeryturę w roku 1986 dr hab. n. med. Jerzego Tetera i po rozwiązaniu Instytutu Położnictwa i Ginekologii kierownictwo Kliniki objął **prof. dr hab. n. med. Stanisław Radowicki**.

W tym samym roku dokonano strukturalnej przebudowy Kliniki. Utworzono 12-łóżkowy Oddział Kliniczny, wprowadzając nowe algorytmy postępowania diagnostycznego i leczenia zaburzeń hormonalnych u kobiet. Unowocześniono Pracownię Biochemii Hormonów, wyposażając ją w najnowocześniejszą wówczas w kraju aparaturę analityczną, umożliwiającą oznaczanie wielu hormonów steroidowych i białkowych we krwi. Zakupiono nowoczesny aparat ultrasonograficzny, tworząc Pracownię Ultrasonografii.

Podjęto pierwsze w Akademii Medycznej w Warszawie prace nad komputeryzacją historii choroby oraz obiegu dokumentacji klinicznej. Opracowany model komputerowej historii choroby został wyróżniony w ramach prac innowacyjnych prowadzonych przez Komitet Badań Naukowych.

Stworzono nowy kompleksowy model funkcjonowania Kliniki Endokrynologii Ginekologicznej, pozwalający łączyć i wzajemnie uzupełniać działania wszystkich składowych Kliniki, to jest Przychodni Przyklinicznej, Oddziału Klinicznego, Pracowni Biochemii Hormonów i Pracowni Ultrasonografii. Zastosowane zmiany pozwoliły w sposób znaczący zwiększyć liczbę leczonych chorych.

Wypracowany model organizacji Kliniki umożliwił wprowadzenie światowych standardów w dziedzinie diagnostyki i leczenia zaburzeń hormonalnych u kobiet.

Ryc. 1.
Doc. Jerzy Teter
Kierownik Kliniki
w latach 1974-1986

Ryc. 2.
Prof. Stanisław Radowicki
Kierownik Kliniki
od 1986 r. – nadal

Schemat organizacyjny Kliniki został przyjęty jako rozwiązanie wzorcowe w większości istniejących Klinik Endokrynologii Ginekologicznej w kraju. W 1986 r. opracowano po raz pierwszy kompleksowy program nauczania studentów podstaw endokrynologii ginekologicznej. W tym samym roku opracowano program szkolenia podyplomowego z zakresu endokrynologii ginekologicznej dla lekarzy. Od roku 2001 prowadzone są staże specjalizacyjne oraz kursy z zakresu endokrynologii ginekologicznej dla lekarzy specjalizujących się w położnictwie i ginekologii oraz endokrynologii.

W roku 1999 decyzją Władz Uczelni Klinika Endokrynologii Ginekologicznej została przeniesiona do Szpitala Klinicznego im. Ks. Anny Mazowieckiej. Zwiększeniu uległa baza łóżkowa. Poszerzono i unowocześniono zakres badań diagnostycznych w zakresie biochemii, genetyki medycznej oraz badań wizualizacyjnych. Wprowadzono do pakietu badań diagnostycznych i leczniczych metody endoskopowe (histeroskopia, laparoscopia). Umożliwiło to w sposób znaczący zwiększenie zakresu i jakości badań diagnostycznych oraz metod terapeutycznych, stosowanych u kobiet z zaburzeniami hormonalnymi.

Skład osobowy Kliniki

- **Kierownik – prof. zwyczajny dr hab. n. med. Stanisław Radowicki.**
- **Adiunkci – dr n. med. Michał Kunicki, dr n. med. Katarzyna Skórzewska.**
- **Asystenci – dr n. med. Katarzyna Szlendak-Sauer, lek. Ewa Rudnicka.**
- **Doktoranci – lek. Anna Cesarz.**
- **Lekarze zatrudnieni na etatach szpitalnych – lek. Wanda Uchman, lek. Marcin Zabrotowicz.**

Główne osiągnięcia medyczno-naukowe Kliniki Endokrynologii Ginekologicznej

1. Opracowanie kompleksowego schematu diagnostyki hormonalnej u kobiet z zaburzeniami miesiączkowania.
2. Zastosowanie biopsji endometrialnej jako standardowego postępowania w diagnostyce endokrynologicznej różnego rodzaju zaburzeń hormonalnych u kobiet.
3. Opracowanie standardu postępowania diagnostyczno-leczniczego u kobiet z nienowotworowymi zmianami w obrębie błony śluzowej macicy.
4. Opracowanie profilu nocnego wydzielania prolaktyny jako cennego narzędzia w diagnostyce zaburzeń hormonalnych u kobiet.
5. Opracowanie schematu diagnostyczno-terapeutycznego u kobiet w okresie przekwitania.
6. Wprowadzenie do terapii hormonalnej najnowszych preparatów hormonalnych w leczeniu dolegliwości zespołu menopauzalnego.

7. Określenie profilu hormonalnego u kobiet w wieku rozrodczym, dializowanych przewlekle z powodu schyłkowej niewydolności nerek oraz opracowanie metod i sposobów leczenia zaburzeń hormonalnych u tych kobiet.
8. Określenie profilu zaburzeń hormonalnych u kobiet z przedmiesiączkowymi zaostreniami ostrej porfirii wątrobowej oraz opracowanie sposobów leczenia hormonalnego jako profilaktyki ataków porfirii.
9. Zastosowanie analogów GnRH w leczeniu mięśniaków macicy oraz nienowotworowych rozrostów błony śluzowej macicy.
10. Opracowanie metody douchowego podawania leków hormonalnych jako alternatywy dla leczenia doustnego u kobiet z hiperprolaktynemią i/lub niedomogą lutealną.
11. Ocena skuteczności, tolerancji i bezpieczeństwa stosowania najnowocześniejszych hormonalnych preparatów antykoncepcyjnych.
12. Ocena skuteczności, tolerancji i bezpieczeństwa stosowania różnego rodzaju terapii hormonalnej u kobiet w okresie przekwitania.
13. Opracowanie schematów leczniczych z zastosowaniem leków hormonalnych w leczeniu osteoporozy u kobiet w różnych fazach ich życia.
14. Opracowanie i wdrożenie nowej metody diagnostyki chorób gruczołu sutkowego z zastosowaniem antygeny specyficznego dla prostaty (PSA).
15. Opracowanie algorytmu terapeutycznego dla preparatów hormonalnych w leczeniu zmian rozrostowych błony śluzowej macicy.
16. Stosowanie leków z grupy specyficznych modulatorów receptora estrogenowego (SERM) w leczeniu osteoporozy i wybranych zaburzeń hormonalnych u kobiet.
17. Opracowanie postępowania diagnostyczno-leczniczego u kobiet z hiperprolaktynemią, z wykorzystaniem najnowszych leków hormonalnych łącznie z lekami hiperprolaktynemicznymi.

Prace na stopień naukowy doktora nauk medycznych

1. Dr n. med. Mieczysław Waldemar Wierzba – *Charakterystyka popłodów od kobiet z ciążami prawidłowymi z terenu ekologicznie zagrożonego (Płock)*, promotor – prof. dr hab. n. med. Stanisław Radowicki (1995 r.).
2. Dr n. med. Jacek Nieżurawski – *Charakterystyka popłodu u kobiet palących z terenu Płocka*, promotor – prof. dr hab. n. med. Stanisław Radowicki (1998 r.).
3. Dr n. med. Katarzyna Skórzewska – *Profil hormonalny kobiet w wieku rozrodczym ze schyłkową niewydolnością nerek przewlekle dializowanych*, promotor – prof. dr hab. n. med. Stanisław Radowicki (1998 r.).
4. Dr n. med. Dariusz Niksiński – *Obraz kliniczny mlekotoku u kobiet z zaburzeniami cyklu miesięczkowego*, promotor – prof. dr hab. n. med. Stanisław Radowicki (2000 r.).
5. Dr n. med. Jadwiga Dowgiałło-Smolarczyk – *Rysowa biopsja endometrialna w diagnostyce zaburzeń cyklu miesięczkowego*, promotor – prof. dr hab. n. med. Stanisław Radowicki (2002 r.).

6. Dr n. med. Artur Kobielski – *Częstość stosowania antykoncepcji wśród studentów Akademii Medycznej*, promotor – prof. dr hab. n. med. Stanisław Radowicki (2005 r.).
 7. Dr n. med. Michał Kunicki – *Antygen specyficzny dla prostaty PSA u kobiet ze zmianami mastopatycznymi sutków*, promotor – prof. dr hab. n. med. Stanisław Radowicki (2005 r.).
 8. Dr n. med. Katarzyna Szlendak-Sauer – *Profil nocny wydalania prolaktyny u kobiet z zaburzeniami miesiączkowania a obraz histopatologiczny endometrium*, promotor – prof. dr hab. n. med. Stanisław Radowicki (2007 r.).
- Na rycinie 3 przedstawiono Zespół Kliniki w 2008 r.

Na następnej stronie. Ryc. 3. Zespół Kliniki Endokrynologii Ginekologicznej. I rząd od lewej: Jolanta Skórka, Stanisław Radowicki (Kierownik Kliniki), Wanda Uchman. II rząd od lewej: Marcin Zabrotowicz, Ewa Rudnicka, Michał Kunicki.

